rajnik na 6 tednov zapora obsojen itd. Mi naprednjaki častimo dobre nepolitične duhovnike, za ostale se pa ne brigamo. Adijo Matijo!

Tat. V Greifenbergu je ukradel krojač Braudescher 300 K in pobegnil.

Poneverila je v Beljaku dekla Marija Kolbacher večjo svoto denarja. V Mariboru so jo pa že dobili in zaprli.

Kradel in sleparil je v Beljaku delavec Marko Kopajnik. Potem je zbežal.

Dinamita ukradel je neznanec v sv. Lenartu i. s. 25 kil; istotako je ukradel 150 kapseljnov. Tata še niso dobili.

Surovost. Hlapca Visočnik in Schumpfl v spodnjem Drauburgu sta najprve s fantom Oder popivala, potem sta ga pa tako pretepla, da je nezavesten obležal.

Roparski umor. V Arnoldsteinu so zaprli Hrvata Andreja Žnidarič. Mož je na sumu, da je delavca Angelo Bosso umoril in oropal.

Trebuh preparen je bil v Celovcu hlapcu Ferdinandu Brezdek. Sprl se je na cesti s fantoma Lovrenc Lodron in Alojz Winter, ki sta ga z nožmi grozovito obdelala.

Zaprli so v občini Winklern hlapca Petra Prebernig zaradi zločina proti nravnosti.

Po svetu.

Smrt morilca. Poročali smo svoj čas, da je bil dalmatinski župnik Tomaževič na 5 let ječe zaradi napeljavanja h umoru obsojen. Njegova ljubica in sokrivka Ostrič bila je na 10 let obsojena. Te dni je fajmoštra v ječi kap zadela in je bil takoj mrtev. Ker je tudi Ostrič na smrt bolana, se govori, da se je čedni parček zastrupil.

Velika lakota vlada na severnem vzhodu Rusije. Tifus vsled gladu se grozovito razširja in nobenega zdravnika ni. Bati se je, da bodejo narodi Jakutov in Keraepev vsled lakote izumrli.

Ciganski roman. V neki vasi na Ogrskem so shranili cigani v gostilni veliko vrečo; rekli so, da pridejo zvečer ponjo. Ko je hotela hčerka gostilne zakleniti, vidila je, da se vreča premika. Vzela je puško in je na vrečo ustrelila. Ko so jo odvezali, našli so v nje ustreljenega cigana. Cigani so vtihotapili svojega tovariša v gostilno, da bi jo ponoči izropali.

Korajžni fajmošter. V Novemgradu je fajmošter Nika Grbin neko žensko z lastnimi rokami iz cerkve vrgel, češ da ni vredna biti v Božjem hramu. Pri temu jo je tudi ranil. Sodnija je nasilnega popa na 14 dni zapora obsodila.

Grozni morilec. Plesnega učitelja Krasinski v mestu Manicz na Ruskem so zasačili, ko je hotel blagajno svojega prijatelja oropati. Ustrelil je pri temu nekega hlapca, neko ženo in otroka iste, nadalje še dve ženski, skupno torej 5 oseb. Morilca so zaprli.

Telegrami.

Slovenska tiskarna v Celju — zaprta.

Celje, 25. prosinca. Obrtna oblast je danes tukajšno slovensko tiskarno s trgovino vred zaprla. Vso delo v tiskarni se je moralo takoj vstaviti. Oblast je tudi vse knjige tiskarne in prodajalne konfiscirala. Prišlo se je velikim nepostavnostim na sled. Oblast vtemeljuje svoj korak s tem, da je podjetje prekoračilo svoj delokrog. Časopisi, ki se tiskajo v tej tiskarni, ne morejo več izhajati. Cela stvar je v zvezi s škandaloznim polomom v „Zvezi slovenskih posojilnic.“ O vsej zadevi še poročamo. Zadnji stebri propale „Narodne stranke“ se podirajo.

Dunaj, 25. prosinca. V državnem zboru je govoril danes nemško-napredni poslanec H. Wastian. Pojasnil je z ostrimi besedami lažnivo farizejsko in brezvestno hujskarijo slovensko-prvaških poslancev. Govornik je omenil tudi „Štajerčevo“ stranko, ki jako lepo napreduje, in zlasti naše zadnje shode v Ptuju, Mariboru in sv. Lenartu. Zbornica je vzela to naznanilo z veseljem na znanje, kajti „Štajerčeva“ stranka dokazuje, da slovensko ljudstvo ni zadovoljno s pogubonosno politiko slovenskih poslancev.

Nekaj naukov za kmeta.

(Spisal ekonom J. Waupotič-Hardeck.)

Odločil sem, da hočem v kratkih besedah podati kmetu nekaj važnih nasvetov, kako da naj si gospodarstvo zboljša in si s tem dohodke poviša. Kot frekventant vsakovrstnih kmetijskih in gospodarskih šol uvidel sem, da kmet dandanes mora biti dobro podučen, da je zmožen v vseh mu pretečih zadregah, znati si pomagati. V prvi vrsti mora biti kmet vesten knjigovodja svojega gospodarstva, da ob koncu leta potem vé, katera gospodarska panoga mu je največ dobička prinesla, da se je tesneje oprime in katera se mu je pa slabo obnesla ali je mogoče pri njej še zgubo imel, da jo ima za manje važno ali jo opusti. Nadalje mora biti tudi kemik in fizik, da ve konštatirati kake sestavine ima njegova zemlja, katero ima obdelovati, da njej potem ve z gnojili dodati česar jej manjka in da na njej take pridelke poseje, ki na njej najbolj uspevajo. Mora tudi vedeti katere snovi potrebuje katera rastlina več ali manj. kajti rastlinska hrana je za posamezne rastline različna. Potem koliko redilnih snovi ima ta ali oni zemeljski pridelek, da si ga potem ve pri živinoreji v pravo korist obrniti, itd. Biti mora toraj tudi vztrajen opazovalec narave, ker od narave odvisen je plod njegovega dela. Nadalje mora tudi vedeti nekaj o živinozdravilstvu, da mu ni potreba v vsakem slučaju živinozdravnika klicati, posebno v slučajih, ki so hitre samopomoči potrebni. Nadalje mora znati tudi zakone in postave, posebno v koliko se tičejo kmetskega stana, ker drugače mora si pustiti od kakega oderuškega advokata kožo črez ušesa potegniti, posebno če ima prepirljivega soseda, ker slučaji so, da nekateri skoraj celo premoženje v lahkomiselni pravdi zapravijo. Zelo potrebno bi tudi bilo, da bi se predmet zadevajoč kmetskega postavoznanstva tudi v ljudske šole upeljal, koliko je to potrebno, mislim bi se skozi to vsaj nekaj odtije preprečilo.

Tukaj naštel sem samo to važnejše, česa vse kmet znati mora, sicer bi se dalo še mnogo povedati, ako bi se hotelo o tem natančneje razpravljati; hotel sem namreč eno knjigo izdati, v katerej bi se to bolj temeljito in obširno razpravljalo, ali žalibog moj delokrog mi sedaj tega ne dopušča. Zatoraj hočem navesti tukaj samo le nekatere nedostatke v gospodarstvu. Ali en nasvet bi pa imel do kmetov posestnikov, da naj bi energično svoje sinove, posebno tiste katere hočejo posvetiti kmetskemu stanu, pošiljali v kmetijske in gospodarske šole, ker tamkaj bo se vaš sin temeljito podučil o teh predmetih, katere sem prej navedel. Ne smete svojim sinovom biti nevošljivi boljše bodočnosti, in se izjaviti, kakor nekateri, ki pravijo: »Kakor je delal moj oče, tako delam tudi jaz, in ni še posestvo propadlo, zatoraj tudi tako naj dela moj sin.« Seveda gospodarstvo ni morebiti propadlo, ali napredovalo pa tudi ni Želi pa vendar vsaki, ne da bi stal vedno na starem stališču, ampak da napreduje, to je smoter vsakega izobraženega človeka. Tudi moramo pomisliti, da časi so se izpremenili, vse se organizira in si hoče jamčiti boljše bodočnosti, naj si bo uradnik, obrtnik ali delavec, samo kmet zaostaja pri starem. Dandanes reče se čitati dobre gospodarske časnike in knjige, kakor tudi politike ne v stran puščati, ki je tu in tam tudi važnega pomena za tvoj obstanek in bodočnost. Kdor dandanes nič ne čita in se ne uči, takemu ni mogoče na noben način napredovati. Kajti sedanji čas reče se delati poprej z umom in še le potem z rokami, ne pa kakor nekateri, ki se lahkomišljeno mučijo noč in dan. pa vendar njihovo delo ne prinese pravega ploda. Oglejmo si toraj malo naša sedanja kmetska gospodarstva in opazili bomo dosti gospodarskih napak, katere se morajo odpraviti, ako se hoče priti do boljšega cilja. Tvarino razdelil sem v sledeče odstavke: 1. Gospodarska poslopja. 2. Dvorišče. 3. Živinoreja. 4. Poljedelstvo. 5. Travništvo. 6. Vinoreja. 7. Sadjereja. 8 Gozdarstvo. Pisati hočem kolikor mogoče poljudno in v domačih izrazih da bode vsakemu lahko zastopno.

Gospodarska poslopja.

Gospodarska poslopja morajo biti prostorna, da zadostujejo v toliko, v koliko je posestvo obsežno. Na več krajih se opazi, da je premalo prostora, da mora biti gospodarsko orodje, kakor lojtre, sani, plug itd. kje zunaj pod kapom, da postane mokro posebno kadar po vetru dežuje in je toraj orodje enkrat suho in zopet mokro, na kar hitro strohni in zopet mora biti novo. Potem poglejmo v hleve, katerih je še primeroma zelo malo v pravem praktičnem stanju, tu in tam še opaziš v hlevu v kakem kotu jamo za gnojnico, kar dela velik smrad, kar živini zelo škoduje, da je podvržena vsakovrstnim boleznim. Iz hleva mora biti napeljan vodovod naravnost na gnojišče ali v gnoiniščno jamo, da gnojnica sproti odteka in da ostane sploh čisti zrak v hlevu. Pomni: Ako hočeš imeti zdravo živino, skrbi za čisti zrak v hlevu! Opazi se tudi, da imajo na nekaterih krajih perutnino v govejih hlevih, kar tudi ni zavoljo smrada živini prijetno. Perutnina naj ima za se svoj hlev. Kar se tiče žitnice bi omenil, da je na suhem in zračnem prostoru in da se v njo ne spravljajo kaki boli vodeni pridelki n. pr. krompir, korenje, repa itd. in sploh stvari katere gnilijo, ker skozi to postane zrak v žitnici vlažen in nastanij se v njem vsakovrstne bakterije, kar povzroči da se zrnje vlage navleče, se sprime in začne plesniti in se pokvari. Ne spravljaj v žitnico toraj nikdar tvarine po katerej bi zrak vlažen postal, ako hočeš imeti sploh dobro zrnje! Nadalje tudi ne imej v spodnjej kleti v kateri shranjuješ pijačo, kadno zelje, jesih itd. prej omenjenih pridelkov, krompirja, pese itd., ker ti pridelki so preveč podvrženi gnilobi in s tem se okuži zrak, kar ti lahko povzroči, da se ti s prva navedene tvarine pokvarijo. Za krompir, repo, korenje, peso itd. moraš imeti posebno primerno shrambo. Nekaj bi še omenil o prostoru za krmo. Navadno se krma na podstrešje nad hlevi spravi, kar je prav ali paziti se mora na to, da imajo hlevi dober strop, kateri ne pripušča sopara ki pride iz hleva, ker drugače postane seno od sopare vlažno in splesni, da s tem več ko pol redilnih snovi zgubi in sploh je še škodljivo živini. Priporočal bi, kateremu primanjkuje prostora za seno, da si da narediti taki kozolec, štirje drogi in streha ki se da privzdigovati po potrebi. Navadni kupci z enim drogom niso priporočljivi, ker radi natečejo in na zunanjej strani se dosti krme pokvari. Sedaj še o drvarnici. Navadno so drva za kurjavo na prostem, v poletnem času že velja ali po zimi nikakor ne, ko je večinoma deževno in snežno vreme, da se drva mokrote navlečejo in se skoraj ne dajo posušiti, s čim še navadno ženske pogostoma čenerejo. Na nekaterih krajih imajo tudi navado, da drva sproti sekajo in potem s surovimi kurijo kar je velika nezmisel, ker drv se za tretjino več porabi in tudi nikake vročine ne dajo od sebe, kar je za pomisliti celo sedanji čas, ko so drva tako drage. Napravi si toraj drvarnico in drva imej navadno sploh pripravljene suhe za kurjavo. Akoravno ti drv ni potreba kupiti vendar pomisli, da poznejši rodovi bodi tudi potrebovali drv in ne samo ti. Povsod moramo šteditи akoravno z majhnim, pa vendar eno k drugemu vzeto dosti pripomore

(Naprej pride!)

Loterijske številke.

Gradec, dne 21 januarja: 78, 49, 64, 25, 20.
Trst, dne 14 januarja 60, 28, 70, 26, 57.

Ako želodčno delovanje oslabi se mora poskušati, da se izbere pravilna sredstva, ki zamorejo želodec zopet k trajnemu, krepkemu delovanju pripraviti, kajti to je glavni pogoj za vse druge funkcije človeškega trupla. V tem oziru najbolje znano sredstvo je skozi 40 let v vsej monarhiji razširjeni dr. Rosa balzam za želodec iz apoteke B. Fragner, c. k. dvorni liferant v Pragi. Zaloga tudi v tukajšnih apotekah.

Sredstvo za štedenje
so praktične
Zvezda s križcem MAGGI-JEVE kocke
MAGGI à 5 h za ¼ litra
najfinejše goveje juhe,
Ime Maggi garantira skrbno napravo in izvrstno kakovost.
391

101

Izjava.

Podpisana prekličeva našo v vlogah na c. k. štajersko namestništvo v Gradcu z dnè 16. 11. 1910 storjeno očitanje, da je nama kot predstojnikoma občine Malavas in Meretinci okrajni odbor ptujski pod lažnivo pretvezo vlovil podpise za vlogo na okrajni odbor ptujski in da se nama je ob priliki podpisa del imenovane vloge zamolčal in prikril.

Zahvaljujeva se, da je okrajni odbor ptujski vsled naše izjave umaknil obtožbo radi razžaljenja časti.

Dr. pl. Fichtenau m. p. Simon Belšak m. p.
Širce m. p. Franc Prelog m. p.
priči.

Prodaja vina

staro 20 polovnjakov, novo 30 polovnjakov, iz Leskovca št. 12. Vpraša se pri g.

Joh. Windisch,
90 spodnji Breg pri Ptuju.

Konje za klati

kupuje v vsaki množini po najviših cenah

Isidor Copetti, Maribor,
83 Kaserngasse št. 11.